# T005 A HÀM V 78-Kinh Đâu Điều

*Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)*

SOÁ 78

PHAÄT NOÙI KINH ÑAÂU ÑIEÀU Haùn dòch: Maát teân ngöôøi dòch, phuï vaøo dòch phaåm ñôøi Ñoâng Taán.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong nöôùc aáy coù moät vò Baø-la- moân teân laø Ñaâu Ñieàu. OÂng ta coù moät ngöôøi con trai teân laø Coác. Ñaâu Ñieàu laø ngöôøi xaáu aùc, thöôøng öa maéng chöûi, thaân cheát ñaàu thai thaønh choù, sanh trôû laïi nhaø mình, teân cuûa choù laø Loa. Con trai oâng ta laø Coác thöông yeâu con choù naøy, ñeo voøng vaøng cho noù. Giöôøng cuûa choù thöôøng duøng taám thaûm næ möôït maø traûi leân. Khi aên thì aên ñoà ngon ñöïng treân maâm vaøng. Hoâm aáy, Coác ra phoá. Ñöùc Phaät ñi ngang qua cöûa nhaø Coác thì con choù suûa, Ñöùc Phaät noùi: –Bình thöôøng oâng luoân giô tay, mieäng quaùt thaùo, nay trôû laïi laøm thaân choù suûa ngöôøi maø khoâng bieát xaáu hoå! Con choù lieàn xaáu hoå boû chaïy, chui xuoáng giöôøng tru khoùc rôi nöôùc maét. Sau khi Ñöùc Phaät ñi roài, con choù khoâng trôû laïi naèm treân giöôøng nöõa. Noù nguû döôùi ñaát, chaúng aên uoáng gì caû. Coác töø ngoaøi chôï veà thaáy choù khoâng aên, beøn hoûi nhöõng ngöôøi trong nhaø: –Con choù taïi sao nhö vaäy? Nhöõng ngöôøi trong nhaø ñaùp: –Vöøa roài coù moät vò Sa-moân ñi qua, khoâng bieát noùi gì maø con choù chaïy vaøo chui xuoáng giöôøng, naèm döôùi ñaát, khoâng aên uoáng gì caû. Coác hoûi: –Sa-moân ñi höôùng naøo? Ngöôøi trong nhaø noùi:

–Ñi veà höôùng Ñoâng. Coác lieàn ñuoåi theo raát gaáp ñeå cho kòp. Ñöùc Phaät ñang ôû beân goác caây noùi kinh cho caùc Tyø-kheo nghe, töø xa troâng thaáy Coác ñeán, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Coác ñang ñi ñeán kia, neáu cheát lieàn bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. Caùc Tyø-kheo hoûi Ñöùc Phaät: –Taïi sao Coác bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. Ñöùc Phaät daïy: –Ngöôøi naøy ñem yù aùc ñeán, muoán haïi ngöôøi cho neân phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. Coác ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, beøn hoûi: –Vöøa roài taïi sao Sa-moân ñi ngang qua cöûa nhaø toâi, maéng chöûi con choù cuûa toâi, khieán noù khoâng aên, khoâng naèm ôû choã cuûa noù nöõa? Ñöùc Phaät lieàn traû lôøi: –Ta ñi qua cöûa nhaø oâng, con choù traéng suûa, Ta lieàn noùi vôùi noù: “Luùc bình thöôøng oâng huô tay, gaàm theùt, nay laïi laøm thaân choù suûa vang, khoâng bieát xaáu hoå!”. Con choù beøn hoå theïn boû chaïy, guïc ñaàu maët döôùi giöôøng, tru khoùc rôi nöôùc maét. Coác hoûi Ñöùc Phaät: –Con choù naøy laø gì ñoái vôùi toâi? Ñöùc Phaät ñaùp: –Khoâng neân hoûi, vì nghe roài oâng seõ khoâng vui. Coác noùi: –Cöù noùi, toâi xin nghe. Ñöùc Phaät noùi: –Noùi ra oâng seõ giaän döõ. Coác noùi: –Toâi khoâng daùm giaän, chæ muoán ñöôïc nghe. Ñöùc Phaät noùi: –Con choù chính laø Ñaâu Ñieàu, cha cuûa oâng ñoù! Coác noùi: –Cha cuûa toâi laø Ñaâu Ñieàu, khi coøn soáng thì hieåu kinh, hieåu ñaïo, quyeát ñònh khoâng laøm choù. Ñöùc Phaät noùi: –Cha oâng tuy hieåu ñaïo, nhöng chæ bieát töï cao ngaïo, kieâu maïn,

cho neân phaûi laøm con choù. Neáu oâng muoán bieát noù coù phaûi laø cha cuûa oâng khoâng, vaäy haõy trôû veà nhaø noùi vôùi con choù raèng: “Neáu ngöôi quaû thaät laø Ñaâu Ñieàu, cha cuûa ta, thì haõy aên ñoà aên trong maâm nhö tröôùc; neáu ngöôi thaät laø cha ta thì haõy trôû laïi naèm choã naèm cuõ; neáu ngöôi thaät laø cha ta thì luùc tröôùc coù choân giaáu chaâu baùu ôû ñaâu haõy chæ choã aáy cho ta”. Coác lieàn veà nhaø noùi vôùi choù: –Naøy Loa, neáu thaät oâng laø Ñaâu Ñieàu, cha cuûa ta, thì oâng haõy aên ñoà aên naøy. Con choù lieàn aên ñoà aên ñoù. Coác laïi baûo: –Naøy Loa, neáu thaät oâng laø cha ta thì haõy leân naèm choã cuõ. Con choù lieàn leân naèm choã naèm cuõ. Coác laïi baûo: –Naøy Loa, neáu oâng thaät laø cha ta, luùc tröôùc coù choân giaáu chaâu baùu ôû ñaâu thì haõy chæ choã aáy cho ta. Con choù lieàn laáy mieäng chæ vaøo phía beân phaûi caùi giöôøng, hai chaân tröôùc böôi ñaát ñeå ra daáu. Coác lieàn ñaøo choã ñaát choù böôi thì ñöôïc raát nhieàu chaâu baùu, vaät quyù. Coác raát vui söôùng. Nhaân ñoù Coác lieàn trôû laïi choã Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät töø xa troâng thaáy, baûo caùc Tyø-kheo: –Nay Coác laïi ñang ñi ñeán kia, neáu cheát thì lieàn sanh leân coõi trôøi. Caùc Tyø-kheo hoûi Ñöùc Phaät: –Do nhaân duyeân gì maø ñöôïc sanh leân coõi trôøi? Ñöùc Phaät daïy: –Ngöôøi naøy ñem yù laønh ñeán ñaây cho neân ñöôïc sanh leân coõi trôøi. Coác ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, cuùi laïy vaø baïch: –Thaät ñuùng nhö lôøi Ñöùc Phaät noùi. Coác laïi hoûi Ñöùc Phaät: –Con ngöôøi soáng ôû theá gian, taïi sao coù ngöôøi soáng laâu, coù ngöôøi cheát yeåu? Taïi sao coù ngöôøi bò nhieàu beänh, coù ngöôøi bò ít beänh? Taïi sao coù ngöôøi ñeïp, coù ngöôøi xaáu? Taïi sao coù ngöôøi toân quyù, coù ngöôøi thaáp heøn? Taïi sao coù ngöôøi coù nhan saéc, ngöôøi khoâng nhan saéc? Taïi sao coù ngöôøi giaøu, ngöôøi ngheøo? Taïi sao coù keû thoâng minh, keû ngu si? Ñöùc Phaät noùi vôùi Coác: –Con ngöôøi ôû theá gian thích saùt sanh, khoâng coù loøng töø bi, cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc; heát toäi trong ñòa nguïc laïi sanh laøm ngöôøi, phaûi bò

cheát yeåu. Coøn ngöôøi soáng ôû theá gian, khoâng saùt sanh, coù loøng töø bi, cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi, töø coõi trôøi sanh xuoáng nhaân gian lieàn ñöôïc tröôøng thoï. Coù ngöôøi ôû theá gian thích ñaùnh nhau, caàm dao gaäy khuûng boá ngöôøi khaùc, khi cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc, heát toäi trong ñòa nguïc lieàn sanh laøm ngöôøi bò nhieàu beänh taät. Coøn ngöôøi ôû theá gian öa söï hoøa hôïp, khoâng caàm dao gaäy khuûng boá ngöôøi khaùc, khi cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi, töø trôøi laïi sanh xuoáng nhaân gian lieàn ñöôïc ít beänh. Coù ngöôøi sanh ôû nhaân gian öa saân haän, nghe noùi thieän cuõng giaän, nghe noùi aùc cuõng giaän, thaáy ngöôøi hieàn cuõng giaän, thaáy ngöôøi ngu cuõng giaän, khoâng phaân bieät thieän aùc, chæ muoán saân haän, cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc, heát toäi trong ñòa nguïc laïi sanh laøm ngöôøi, saéc maët vaøng uùa khoâng ñeïp. Coøn ngöôøi sanh ôû nhaân gian khoâng saân khoâng haän, thaáy ngöôøi hieàn thì kính, thaáy ngöôøi ngu thì nhaãn, cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi, töø trôøi laïi sanh xuoáng nhaân gian, saéc maët thöôøng ñeïp, laø ngöôøi hieàn thieän, taâm hoøa thuaän. Coù ngöôøi ôû theá gian khoâng coù nhan saéc laø vì thaáy ngöôøi giaø khoâng bieát ñöùng daäy, baát hieáu vôùi cha meï, khoâng coù loøng kính yeâu khi thaáy cha meï. Coù ngöôøi hieáu thuaän, kính yeâu cha meï vaø caùc baäc tröôûng laõo, nhöng thöôøng saân haän, cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc, heát toäi

trong ñòa nguïc laïi ñöôïc laøm ngöôøi nhöng khoâng coù nhan saéc, bò moïi ngöôøi ganh gheùt. Ngöôøi ôû theá gian hieáu thuaän vôùi cha meï, cung kính baäc tröôûng laõo, neáu coù ngöôøi baát hieáu, baát kính ñoái vôùi baäc tröôûng laõo lieàn ñeán ñeå khuyeán daïy, thích noùi vôùi ngöôøi khaùc nhöõng lôøi thieän, khi cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi, töø trôøi laïi sanh xuoáng nhaân gian, ñöôïc moïi ngöôøi kính yeâu. Coù ngöôøi ôû theá gian kieâu maïn, khoâng cung kính nhöõng baäc toân tröôûng, töï thaân öa cöôøng baïo, khi cheát vaøo ñòa nguïc; heát toäi trong ñòa nguïc laïi sanh laøm ngöôøi haï tieän. Coù ngöôøi ôû theá gian khoâng coù kieâu maïn, thöôøng cung kính baäc tröôûng thöôïng, khoâng coù haønh vi cöôøng baïo ñoái vôùi ngöôøi, khi cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi, töø trôøi sanh xuoáng nhaân gian, do ñoù ñöôïc toân quyù. Ngöôøi ôû theá gian tham lam keo kieät, tuy giaøu coù maø khoâng boá thí cho keû ngheøo, khoâng nhìn baø con doøng hoï, khoâng öa boá thí, tham tieác ñoà aên, khoâng ñem cuùng döôøng cho Sa-moân, Ñaïo nhaân, laïi töï mình khoâng daùm aên cho no ñuû, luùc cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc; heát toäi trong ñòa nguïc laïi laøm ngöôøi baàn cuøng ñi aên xin. Coù ngöôøi ôû theá gian khoâng coù loøng tham lam keo kieät, tuy ngheøo khoù nhöng thích boá thí cho Sa-moân, Ñaïo nhaân, cöùu giuùp keû baàn cuøng, öa

nhìn keû thaân toäc, aên uoáng töï mình thöôøng ñöôïc no ñuû, khi cheát sanh leân coõi trôøi, töø trôøi laïi sanh xuoáng nhaân gian ñöôïc giaøu coù, vui söôùng, moïi ngöôøi kính yeâu. Ngöôøi ôû theá gian nghe baäc hieåu kinh cao xa, hoaëc laø Sa-moân hay ñaïo só thì khoâng thích ñeán hoûi con ñöôøng giaûi thoaùt khoûi theá gian, trong taâm ganh tò, töï cao, luùc cheát ñoïa vaøo ñòa nguïc, khi toäi trong ñòa nguïc heát laïi sanh laøm ngöôøi ngu si, khoâng coù tri thöùc, khoâng khaùc gì suùc sanh. Coù ngöôøi ôû theá gian nghe coù baäc hieåu kinh ñieån uyeân thaâm, hoaëc Sa-moân, ñaïo só, thì thích tìm ñeán ñeå hoûi söï vieäc ra khoûi theá gian, trong loøng khoâng coù ganh tò, khoâng tham aùi vaø kieâu ngaïo, luùc cheát ñöôïc sanh leân coõi trôøi, töø trôøi laïi sanh xuoáng nhaân gian, laøm ngöôøi hieåu kinh hieåu ñaïo, ñöôïc moïi ngöôøi toân troïng. Ñöùc Phaät daïy: –Con ngöôøi taïo ñieàu thieän thì ñöôïc sanh leân coõi trôøi, taïo ñieàu aùc thì bò ñoïa xuoáng ñòa nguïc. Con ngöôøi caàu soáng laâu thì ñöôïc soáng laâu, caàu cheát yeåu thì bò cheát yeåu, caàu beänh thì coù beänh, caàu khoâng beänh thì ñöôïc khoâng beänh, caàu saéc ñeïp thì coù saéc ñeïp, caàu saéc xaáu thì coù saéc xaáu, caàu toân quyù thì ñöôïc toân quyù, caàu haï tieän thì ñöôïc haï tieän, caàu nhan saéc xinh xaén thì ñöôïc nhan saéc xinh xaén, caàu nhan saéc khoâng xinh xaén thì coù nhan saéc khoâng xinh xaén, caàu giaøu coù thì giaøu coù, caàu baàn khoå thì baàn khoå, caàu trí thì ñöôïc trí, caàu ngu thì bò ngu. Con ngöôøi soáng ôû theá gian thí nhö troàng luùa thì ñöôïc luùa, troàng luùa maïch thì ñöôïc luùa maïch, troàng luùa teû thì coù luùa teû, laøm thieän thì ñöôïc thieän, laøm aùc thì bò aùc. Coác lieàn quyø daøi, thöa: –Ban ñaàu khi thaáy con choù boû aên, con oâm loøng saân haän, ngu si. Nay nghe Phaät daïy nhö ngöôøi muø ñöôïc thaáy, ngöôøi ñieác ñöôïc nghe, nhö ngöôøi rôùt xuoáng vöïc nöôùc saâu maø ñöôïc thoaùt khoûi, nhö keû cuoàng si maø ñöôïc laønh, nhö ngöôøi ñi trong boùng toái maø thaáy ñöôïc maët trôøi, maët traêng. Con nguyeän theo Phaät caàu xin saùm hoái, mong ñöôïc aân lôùn vaø phuïng haønh

naêm giôùi caám, laøm Öu-baø-taéc. Ñöùc Phaät daïy: –Ñôøi sau coù ngöôøi ñoïc tuïng kinh naøy, hoaëc laéng nghe aâm thanh cuûa kinh, trong loøng ngaäm nguøi xoùt xa, loâng toùc döïng ñöùng, nöôùc maét raøn ruïa, ngöôøi nhö vaäy ñeàu seõ laøm ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät Di-laëc, ñeàu ñöôïc thoaùt khoå.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*